

**לקוטי שיחות חלק י"א פרשת בשלח שיחה א'
מעובד ע"י הרב מאיר אליטוב**

פרשתנו מספרת שבשעה שראו ישראל את מצרים נוסע אחריהם "ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה'" ומפרש רש"י "תפשו אומנות אבותם בידם" ומביא שלוש ראיות בהם ראינו שאבות התפללו גם כן: באברהם נאמר "אל המקום אשר עמד שם בראשונה" ביצחק נאמר "ויצא יצחק לשוח בשדה" וביעקב נאמר "ויפגע במקום".

וצריך להבין:

א. מה היה קשה לרש"י במילים ויצעקו בני" אל ה' ומדוע בכלל היה צריך לפרשו הלא דבר פשוט הוא שכשישראל ראו עצמם בצרה צעקו אל ה'.

ב: אם רצה רש"י להביא ראיה על תפילת האבות מדוע בחר בפסוקים שהם אך רמז לתפילה ולא בפסוקים מפורשים המספרים על תפילת האבות בברור:

על אברהם נאמר: "ויבן שם מזבח לה' ויקרא בשם ה'" או בפסוקים המדברים בפירוש על תפילותיו והפצרותיו בענין סדום.

אצל יצחק נאמר בפירוש "ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו כו" ש"הרבה והפציר בתפילה".

ואצל יעקב שהתפלל "הצליני נא מיד אחי מיד עשו כו" וכולם פסוקים מפורשים על תפילת האבות ומדוע בחר רש"י בפסוקים שרק רומזים או מדברים בעקיפין על תפילתם.

ומסביר הרבי: לרש"י היה קשה מדוע צעקו עכשיו ישראל אל ה' הרי הקב"ה הבטיח להם שיוציאם ממצרים ויבאם לארץ ישראל והם הרי האמינו בהבטחתו עד כדי כך ש"בני ישראל יוצאים ביד רמה!" וא"כ מה טעם ראו לצעוק אל ה' עכשיו וממה נפשך; אם האמינו בהבטחת ה' מה להם לצעוק ואם לא האמינו מדוע להתפלל אליו? לכך מסביר רש"י "תפשו אומנות אבותם בידם" וכמו שתפילת האבות הייתה באורח תמידי וקבוע גם ללא סיבה או צורך מיוחדים כך גם בני ישראל התפללו כעת לה' מכיון שזוהי אומנותם שבכל עת ובכל שעה ללא קשר עם צרה זו או אחרת הם מדברים עם ה' ומתפללים אליו באורח קבוע.

לכן לא הביא רש"י את הפסוקים המדברים מפורשות בתפילה של האבות על צורך מיוחד ובחר בדווקא את הפסוקים המוכיחים שתפילתם של האבות הייתה אומנות שלהם היינו רגילות של קבע להתפלל אל ה'.

מכאן יש ללמוד שתי הוראות

א: תפילה אל ה' היא לא רק לשם בקשת צרכינו ומשאלותינו אלא שיש בה גם התקשרות והתחברות אל ה' וזו צריכה להעשות תמיד ובאופן קבוע, כך גם לימוד תורה שהוא אומנותו של יהודי צריך להעשות דרך קבע ובלי כל סיבה מיוחדת אחרת מלבד התדבקות בחכמתו ורצונו ית'.

ב: גם כשפוגשים יהודי שעדיין אינו מתפלל ואינו לומד צריך לזכור שהתפילה והלימוד שייכים אליו כי הם אומנות אבותיו אברהם יצחק ויעקב ואף שאומנות זו היא אצלו בהעלם יש לפעול אצלו שיבוא לידי גילוי.

שבת שלום